

Жодну з частин цього видання не можна
копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки *Анастасія Попова*

САШКО, ГРУДЕНЬ 2022

Лола допопрацювала останню годину нічної зміни, коли привезли цього хворого.

— Агов, Лолітко, скажи Михайлівні, нехай відчинить бомжацьку палату!

Серьога, фельдшер екстренки, натужно штовхав коридором візочок, на якому лежав досить огрядний чоловік, але при цьому примудрився вщипнути Лолу за філейну частину. Вона хотіла ляснути його по руці, проте не поцілила. Серьога засміявся й підморгнув їй веселим зеленим оком.

Очі в нього насправді були чаклунські — кольору темно-зеленого листа. Лола зроду таких ні в кого не бачила. Подумала навіть, що Серьога носить кольорові лінзи, щоб вирізнятися з-поміж інших. Він узагалі любив покуражитися. Однак одного разу вона бачила, як Серьога після особливо важкої зміни ретельно вмивав обличчя й тер очі, які вже сльозилися від утоми, й зрозуміла, що притомна людина, носячи лінзи, таких маніпуляцій проводити не буде.

Лола підтюпцем побігла шукати Михайлівну — санітарку. Знала, що до старої не додзвонишся, бо вона глухувата.

Бомжацька палата насправді була нічим не гіршою від інших. Просто її, по змозі, тримали порожньою й заселяли до неї або ж безхатченків, або ж інших асоціальних

елементів, як казав начмед Григорій Павлович, бо зазвичай ці елементи були начинені різними інфекційними болячками. А в хірургії мала царювати стерильність.

— Його хоч обробили трохи? — на ходу запитала Лола в Серьоги.

— Ні, встигли лише трохи стабілізувати, й на тому спасибі.

— А що з ним?

— Самогубство. Чувак забрався на дах недобудови, отієї, що на Ярослава Мудрого, й вирішив перевірити щільність повітря, — загіготів Серьога.

Лола знала, що гумор для Серьоги — щось на кшталт захисної реакції від професійного вигорання. Насправді він був досить добрим хлопцем. Просто кожному не наспівчуваєш — серця не вистачить.

По дорозі Лола висмикнула з кімнати молодшого медперсоналу Михайлівну, яка, бурмочучи щось про те, що, мовляв, понавозять усяких, сраки їм потім мий, швиденько взяла свій інструментарій і пішла за Лолою.

Власне, доки Михайлівна мила цього самогубця-безхатченка, Лолі не було чого робити, хіба чекати на бригаду лікарів. Але вона вирішила супроводити його до палати. Щось у цьому розповнілому, давно не митому й нечесаному бородатому чоловікові, від якого добряче тхнуло, видалося їй знайомим. Лола досвідченим оком хірургічної медсестри з двадцятирічним стажем бачила, що чолов'яга — не жилець. Те, що він іще дихав, інакше як дивом назвати не можна було. Проте надати допомогу людині все одно необхідно.

Лола з Михайлівною та Серьогою вкотили візочок до палати. Увімкнули яскраве біле світло. Лола подивилася

в обличчя безхатченкові й заклякла: це був Сашко! Її велике-велике перше кохання! Настільки велике, що й досі іноді в неї, дорослої жінки сорока двох років, матері трьох дітей, яка за своє життя багато бачила й пережила, щеміло серце від згадки про Сашка. Навіть не стільки про нього, скільки про ту хвилину, бурю почуттів, які їй тоді довелося пережити. Більше нічого подібного з нею в житті не трапилося. Мабуть, таке пережити можна лише замолоду.

Лола дивилася на Сашка й думала про те, що повинно було зробити з ним життя, аби в неповних сорок п'ять він перетворився на, прости Господи, смердючого дідугана. Втім, Сашко завжди був ризиковий та драйвовий, чим і подобався дівчатам. Він уважав, що в цьому житті потрібно спробувати все. З усього видно — допробувався.

Перед Лолиними очима промайнули спогади. Ось Сашко грає на гітарі. Вони жили в одному дворі, й усі дівчата — від десяти до двадцяти п'яти років, заглядалися на смаглявого спортивного красунчика. Лола теж заглядалася: з вікна своєї квартири на третьому поверсі. Ближче до цього «дівчачого бога» вона підійти не наважувалася. Лола завжди була непоказною. Маленька — 152 сантиметри на зріст, худенька, сіренька, як мишка. З яскравого в неї було лише ім'я — Лоліта, яким нарекли її батьки невідомо з якого дива.

І коли Сашко почав проявляти до неї увагу (теж невідомо з якого дива), Лола спершу не могла в це повірити й тікала від нього, як чорт від ладана. Але Сашко був наполегливим. Одного дня дочекався Лолу після занять (вона навчалася в медучилищі), мовчки взяв за руку й повів до парку. І там, до півночі, співав лише для неї однієї. Голос

у нього був, як у справжнього артиста. Ну, після того, як кажуть, закрутилося-завертілося.

Він став для Лоли першим чоловіком. Лола, яка до цього абсолютно нічого не відала в плотській любові, інтуїтивно відчула, а потім переконалася: Сашко — класний коханець. Він любив жінок, умів насолоджуватися жінками й дарувати їм втіху.

А потім Сашко просто шез. Наче за помахом чарівної палички, стерлися навіть натяки про те, що колись у цьому самому дворі жив такий хлопець і зустрічався з нею, Лолою. Тільки через багато років Лола дізналася, що Сашко, знаючи, що він із батьками переїздитиме жити в інше місто, закрутив роман іще з двома дівчатами з їхнього двору — Інною та красунею Світланою. Мабуть, щоб на віддалі від рідного міста з приємністю ностальгувати за минулим.

Лола Сашка зненавиділа. Точніше, це була вибухонебезпечна суміш із ненависті, любові, туги й відчаю. Саме через сум'яття, в якому тоді перебувала Лола, вона стрибнула в ліжко до Юрка. Просто, щоб відомстити, відчути себе потрібною, а не кинutoю. Дуже швидко виявилось, що Лола вагітна. Це було її великою таємницею: вона досі не знала, хто є батьком її старшого сина Ярослава — Сашко чи Юрко, з яким вона, через чотири роки, народивши ще двох дівчаток-близнючок, розлучилася. Бо не потрібно було й сходитися.

Ось вони знову зустрілися... Через скільки років — двадцять чи двадцять два? Ціле життя, покоління за цей час може підрости. Воно й піросло. Її син Ярослав уже на четвертому курсі університету, доньки-близнючки закінчують школу. Господи, невже вона така стара? Сорок

два роки — хіба це старість? Утім, зважаючи на те, як із тобою обійшлося життя. Лолі інколи здавалося, що вона вже справді «стара перечіпала», як казав колись її дід на бабу. Хоча в люстерці бачила струнку, попри дві вагітності й стільки ж природних пологів, жінку. Хіба що в кутиках очей і рота залягли ледь помітні, тонкі зморщечки...

І тут Сашко — як згадка про давно забуту (ой, чи таку вже забуту!) юність та любов. Лола пильніше придивилася до пропитого бородатого обличчя.

— Знайомиць? — поцікавився Серьога, спостерігаючи за Лолою.

— Та ніби... Хоча ні — не впевнена.

Насправді Лола була більш ніж упевнена, що перед нею Сашко.

— Не жилець, — резюмував Серьога, — дарма стільки морочилися з ним. Одначе ти того... Не переймайся, якщо він ласти склеїть. А так і буде. Сама знаєш.

— Знаю, — згодилася Лола, — й не переймаюся. — А в самої серце так і стрибало в грудях.

Раптом Сашко застогнав, потім розплющив очі. Цілком усвідомленю подивився на Лолу й ледь чутно промовив:

— Привіт, Лоліто.

Лолу ніби хто струмом ударив.

— П-п-привіт, — прошелестіла вона у відповідь.

Сашко раптом спритно схопив Лолу за руку і з несподіваною для напівмерця силою притягнув її до себе.

— Лоліто, знаю, що після стількох років я для тебе вже ніхто. Але зглянься — поховай мене по-людськи. Більше нема мені до кого звернутися. І священника поклич, щоб відспівав. Я не самогубець, просто не бачив, куди ногами ступаю. П'яний був. Будь ласка... Не хочу, щоб

мене загребли, мов собаку. Не хочу, щоб знаку не лишилося від мене на землі. Бо я ж був! Жив! Як умів...

Лола мовчала. Вона була перелякана, шокована. Раптом через двадцять із гаком років на світ Божий вилізла образа, яку, здавалося, вона вже поховала на самому споді душі. З якого дива вона повинна щось робити для чоловіка, який щез із її життя й випірнув із небуття лише через два десятиліття? Смішно, слово честі! І хто він зараз — безхатко смердючий! Мабуть, гарно пожив, що залишився і без печі, і без лави, й без рідні!

Мабуть, ці емоції ясно відобразилися на Лолиному обличчі. Сашко відпустив її руку, тяжко зітхнув, заплющив безсило очі. Його обличчям промайнула гримаса болю.

Зібравши останні сили, він промовив:

— Тому, хто на смертнім одрі, не відмовляють в останньому проханні.

Сашко зітхнув, руки й ноги смикнулися, мов у пропасниці, потім витягнулися, й він відійшов у кращий світ.

І Лола зрозуміла: доведеться Сашкове прохання виконати. Інакше совість її замучить. Усе ж таки він не зовсім чужа їй людина, а ймовірний батько її Ярослава.

Сашкові документи Лола добула через одного знайомого поліціанта. Хіба що? Правоохоронці теж люди й, буває, потрапляють на операційний стіл. Власне, ніхто її особливо не розпитував про ступінь спорідненості з покійним: знайшлася людина, яка візьметься за поховання безхатченка, отже, поліції менше клопоту.

Але тут виникла інша проблема, а саме фінансова. Не було в Лоли зайвих грошей. Вона сплачувала половину суми за навчання сина. Іншу половину він платив сам, і на одяг собі заробляв, ще й сестрам, бувало, одяганку

купував. Дівчатам — Олі та Зої — потрібно було оплачувати репетиторів. Лола підпрацьовувала, де тільки могла. Бувало, вона дивилася на себе, втомлену, із темними колами під очима, у люстро й казала одну лишень фразу:

— Привіт, тітонько-конячко!

Лола й справді почувалася конякою: працювала без вихідних, ходила в джинсах і кросівках майже весь рік (хіба фасон змінювала — із зимового на літній, і навпаки), не користувалася косметикою, у перукарні бувала раз на пів року. Синя панчоха. Задовбана, замордована стара тітонька-конячка.

Одначе Сашка поховати потрібно було. Тепер, коли шок та злість минули, вона чимраз частіше згадувала нехай короткі, але пристрасні миті їхнього кохання, і їй нестерпно було думати про те, що лежить він зараз у металевому ящику моргу голий, самотній, нікому не потрібний.

«Де добути грошей на похорон?» — думала Лола, подаючи хірургові інструмент під час операції.

Вона побачила здивовані очі хірурга й зрозуміла, що подала не той інструмент. Таке з Лолою не траплялося від часу, коли вона була ще жовторотою практиканткою. Вона швиденько виправилася.

«Потрібно якнайшвидше вирішити питання, — подумала Лола, — бо в мене через це все з рук падає».

І тут вона згадала про Інну, ту дівчину (точніше, тепер уже дорослу жінку Лолиного віку), з якою колись, як виявилось, Сашко теж крутив роман. Нині Інна була бізнес-вумен і дамою грошовитою. Десь рік тому Інна потрапила до хірургії з гострим апендицитом. Правда, тоді вона була настільки п'яною, що лікарям довелося спочатку нашвидкуруч виводити її зі стану алкогольної